

FORORD

To artikler i dette nummer af Arbejderhistorie er biografiske. Og de har det til fælles, at de fortæller (dele af) et menneskes historie for derigennem at kaste lys over vedkommendes samtid og politiske strømninger.

I anden del af artiklerien om Urban Hansen er vi nået til efterkrigstiden, som markerede Urban Hansens cementering som en magtfuld skikkelse i særligt den københavnske arbejderbevægelse. Ved at følge ham igennem forskellige partiorganisationer giver Iben Bjørnsson et indblik i det vidt forgrenede netværk af socialdemokratiske partiforeninger i 1940'erne og fordelene ved at have venner de rette steder.

I Bertel Nygaards essay om Wilhelm Weitling får vi igennem “den kommunistiske hovedmand” et sjældent indblik i arbejderbevægelsen før Marx’ og Engels’ kommunistiske manifest af 1848. En tid hvor den tidlige arbejderbevægelse ikke blot kæmpede mod ringe kår, men i lige så høj grad for retten til overhovedet at organisere sig og tale deres egen sag. Vi får ligeledes et indblik i den jungle af forskellige arbejderforbund og -organisationer som prægede tiden før de store Internationaler.

Der er en fornyet interesse for at diskutere Marx’ værker og teorier og fortolkningerne af disse. Dette giver Esben Bøgh Sørensen et indblik i i sin artikel om “Kritikken af den politiske økonomi” med særligt focus på den værdiformsteoretiske tilgang inden for Marxforskningen.

Essay-sektionen rummer også Gerd Callesens beskrivelse af, hvordan Marx-Engels arkiverne blev reddet – med hjælp fra danske socialdemokrater – i dagene under den nazistiske magtovertagelse i Tyskland. Aksel V. Carlsen udfolder herefter historien om Boris Jeltsins bombeangreb på det demokratisk valgte parlament i 1993 – med Vestens velsignelse – og den efterfølgende nedbrydning af de sidste rester af det sovjetiske system. Dette essay bygger på Carlsens bog *Ruslands sorte oktober*, der er udkommet på forlaget Solidaritet.

I Dokumentations-sektionen beskriver forhenværende direktør ved Arbejdermuseet Peter Ludvigsen arbejdet med at dokumentere Folkets Huse rundt omkring i Europa med henblik på mulig fredning af bygningerne. Et lignende projekt er også i gang ved det belgiske Amsab-Instituut voor Sociale Geschiedenis. Sektionen rummer desuden anden del af fotoserien om flygtninge gennem historien.